

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. november 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Amanda Alberte Heino
Stilling
Sagsnr.: 2021-0032/09-0151
Dok.: 2171245

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. oktober 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvordan de vejledende takster for Grønlands domstole vedr. rejsesalær fastsættes, samt hvilke supplerende salærer en forsvarer efter de gældende regler er berettiget til i forbindelse med en tjenesterejse, når rejsen planlægges af politiet med henblik på efterforskningsskridt? Årsagen er, at rejseplaner internt i Grønland ikke altid følger retsmøder, hvilket medfører en masse spildtid, som f.eks. forsvarere ikke honoreres for. Sagen er blevet prøvet ved højesteret i april 2021, hvor Højesteret er nået frem til samme svar som landsretten, jf. Højesterets meddelelse 20. april 2021 om forsvarssalærer i Grønland (<https://www.domstol.dk/hoejesteret/aktuelt/2021/4/om-forsvarersalærer-i-groenland/>). Hvilke løsningsmuligheder ser ministeren fremadrettet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen har til brug for bidraget indhentet en udtalelse fra Retten i Grønland og Grønlands Landsret og kan oplyse følgende:

Landsdommeren i Grønland udsender hvert år vejledende takster for salærer til advokater og autoriserede forsvarere i Grønland. De vejledende takster kan findes på www.domstol.dk.

Taksterne følger de takster, der hvert år fastsættes af de danske landsretspræsidenter med nødvendige tilpasninger til grønlandske forhold. Det er navnlig i forbindelse med tjenesterejser, at det har været nødvendigt at tilpasse taksterne for Grønland.

For så vidt angår det supplerende rejsesalær er der tale om en særlig grønlandsk ordning, som hviler på en mangeårig praksis. Beløbene er fastsat på baggrund af den hidtidige praksis med en årlig regulering, der svarer til den årlige regulering af de øvrige takster.

Når en forsvarer er på rejse for at deltage i en videoafhøring, tillægges forsvareren salær for den tid, der anvendes på videoafhøringen og salær for transporttid. Desuden får forsvareren betaling for rejse, ophold og meromkostninger til kost m.v. svarende til de dagpenge, der betales til tjenestemænd under tjenesterejser.

Det må antages, at den spildtid, der omtales i folketingsspørgsmålet, er den tid, der står til forsvarerens egen disposition, mens forsvareren er på rejse. Eftersom tiden står til forsvarerens egen disposition, er det også op til forsvareren selv at bestemme, hvad tiden skal bruges til, herunder om den skal bruges til arbejde eller til andet.

De særlige arktiske geografiske og vejrmæssige forhold og den grønlandske infrastruktur gør, at det ikke altid er muligt at udføre opgaver i Grønland på samme måde i mere tætbeboede områder som fx Danmark.

For så vidt angår infrastrukturen, er det et grundvilkår, at man kun kan rejse mellem byer og mellem byer og bygder med lufttransport eller med skib. Der er sædvanligvis daglige afgange til de større byer, mens afgangene til de mindre byer og bygder er sjældnere. I yderområderne og bygderne er der ofte tale om en ugentlig afgang, hvis man benytter de offentlige transportmidler. Den tid, som de professionelle aktører skal bruge på at rejse til en videoafhøring i en af de større byer, er derfor betydeligt mindre end den tid, der skal bruges på rejser til videoafhøringer i mindre byer og bygder, navnlig når der er tale om mindre byer og bygder i yderområderne.

Det kan overvejes, om det i Grønland altid er bedst for barnet, at videoafhøringen foretages der, hvor barnet bor. I de mindre byer og bygder medfører denne praksis blandt andet, at afhøringen må foretages i nogle lokaler, som ikke er beregnet til afhøring af børn. Det kunne overvejes, om det ville være bedre at flytte barnet til en by, hvor der er etableret egnede lokaler, der er indrettet til samtaler med børn, og hvor der er personale og andre støttepersoner, som kan tage hånd om barnet efter afhøringen. En afhøring, der foretages uden for de mindste byer og bygder, vil formentlig også påkalde sig mindre opmærksomhed i nærområdet.

Det kan også overvejes, om forsvareren nødvendigvis skal rejse til den by eller bygd, hvor afhøringen skal gennemføres. Efter loven må forsvareren ikke være fysisk til stede i det lokale, hvor afhøringen foregår, men skal overvære afhøringen fra et lytterum, hvilket kunne ske via televideo fra den ret, som forsvareren opholder sig i nærheden af. Navnlig, hvis videoafhøringen foretages i nogle omgivelser, der er særligt indrettet til videoafhøringer af børn, kan eventuelle betænkeligheder ved omstændighederne for afhøringen formentlig imødegås. Da sådanne lokaler i givet fald må antages at blive etableret i de større byer, vil rejsetiden til disse lokaler være reduceret, ligesom der i mange tilfælde også vil være en forsvarer i byen, som kan overvære afhøringen.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten er bekendt med den problemstilling, som spørgsmålet tager afsæt i, og kan oplyse, at mulige løsningsforslag har været drøftet i samarbejde med Politimesteren i Grønland.

Ifølge den grønlandske retsplejelovs § 340 a, stk. 2, skal forsvareren være til stede under politiets videoafhøring af personer i tilfælde, hvor videooptagelsen skal anvendes som bevis i en kriminalsag. Bestemmelsen i § 340 a har følgende ordlyd:

”§ 340 a. Politiets afhøring af en person kan optages på video med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen efter § 467 a (videoafhøring) i følgende tilfælde:

- 1) Personen er under 13 år.
- 2) Personen er under 15 år, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af
 - a) § 74 eller kapitel 18 i kriminallov for Grønland eller
 - b) § 86, stk. 1, eller § 88, 1. pkt., i kriminallov for Grønland, hvor personen eller en af dennes nærmeste er forurettet og den, der er mistænkt, er en af personens nærmeste.
- 3) Personen er under 18 år, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.
- 4) Personen er 18 år eller derover og har en alvorlig psykisk lidelse eller væsentlig funktionsnedsættelse, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.

Stk. 2. Forsvareren skal være til stede under videoafhøringen.

Stk. 3. Den, der er mistænkt, har ikke adgang til at overvære videoafhøringen. Den pågældende skal snarest muligt have adgang til sammen med sin forsvarer at gennemse videooptagelsen hos politiet. En begæring fra den, der er mistænkt, eller dennes forsvarer om, at der foretages genafhøring af personen, skal fremsættes snarest muligt herefter.

Stk. 4. Vil den, der er mistænkt, eller forsvareren modsætte sig, at videoafhøringen anvendes som bevis under hovedforhandlingen, skal den pågældende senest 4 uger efter videoafhøringens foretagelse indbringe spørgsmålet for retten. Retten kan se bort fra en fristoverskridelse, der må anses for undskyldelig.”

Rigsadvokaten og Politimesteren i Grønland har på den baggrund peget på en teknisk løsningsmodel, der giver forsvareren mulighed for at overvære videoafhøringen via videolink fra et

monitorkomplekser beliggende i en anden by end den, hvor videoafhøringen gennemføres. Denne løsning vil give mulighed for at minimere forsvarernes rejseaktiviteter i anledning af politiets videoafhøringer i kriminalsager.”

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet er i gang med at drøfte mulige løsninger på problemstillingen med de relevante myndigheder og landsforsvareren.